

Niebezpieczeństwa które zagrażają dzieciom w Internecie.

Korzystanie Internetu jest w dzisiejszych czasach nieodłącznym elementem życia wielu ludzi. Pomimo wielu korzyści, jakie daje korzystanie z sieci, jej użytkowanie niesie ze sobą również negatywne skutki, które dotyczą coraz większej grupy osób.

Młode osoby użytkujące Internet w bardzo ograniczonym stopniu zdają sobie sprawę z wszelkiego rodzaju niebezpieczeństw wynikających z korzystania z sieci.

Istnieje cały szereg negatywnych elementów związanych z jego użytkowaniem, co wynika w głównej mierze z braku zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i roztropności. Współcześnie, nawet dwuletnie dzieci posiadają swoją pierwszą styczność z urządzeniami posiadającymi dostęp do sieci internetowej. Z kolei dla dzieci w wieku przedszkolnym lub szkolnym przeglądanie stron internetowych i korzystanie z mediów społecznościowych jest praktycznie normą.

Poza ogromną ilością zalet Internetu, związanych głównie z możliwością przekazywania informacji oraz komunikowania się, wskazuje się również na istnienie znacznej ilości wad korzystania z sieci internetowej. Jedną z największych wad jest bardzo wysoki stopień anonimowości poszczególnych jego użytkowników, co przekłada się na brak konsekwencji w zamieszczaniu obraźliwych, aroganckich lub niezgodnych z prawem treści. Anonimowość umożliwia podejmowanie aktywności w takiej formie, która nie jest prezentowana przez użytkowników w świecie realnym. Drugą istotną wadą Internetu jest brak możliwości kontrolowania treści zamieszczanych na poszczególnych stronach. W konsekwencji, w sieci są zamieszczane informacje nie tylko bulwersujące ale również przestępcze, np. pornografia dziecięca. Kolejną wadą Internetu jest możliwość uzależnienia się od tego medium. Dostrzega się systematycznie zwiększającą się liczbę osób, które ryzykownie (czyli zbyt intensywnie) korzystają z sieci internetowej lub są wręcz uzależnieni od korzystania z tej sieci.

Oddziaływanie Internetu i gier komputerowych na dziecko

Oprócz przebywania w przestrzeni internetowej, dzieci i młodzież przeznaczają znaczną ilość czasu na wszelkiego rodzaju inną aktywność związaną z mediami lub nowoczesnymi urządzeniami informatycznymi. Jedną z takich aktywności jest granie w gry komputerowe. Dla zdecydowanej większości graczy, korzystanie z gier komputerowych wiąże się z możliwością uzyskania odprężenia, relaksu, odpoczynku fizycznego emocjonalnego i psychicznego. Jednak w następstwie zbyt częstego i intensywnego korzystania z gier komputerowych pojawiają się bardzo negatywne elementy, w tym również zjawisko uzależnienia.

Bardzo istotnym elementem oddziaływania gier komputerowych na gracza jest ilość czasu przeznaczanego na granie. Badania naukowe wskazują, że zdecydowana większość młodych osób w Polsce systematycznie gra w gry komputerowe. Blisko połowa młodych graczy przeznacza na to ponad 50% swojego wolnego czasu. Dzienny, średni czas, jaki młodzi ludzie wykorzystują na korzystanie z gier wynosi około 105 minut, czyli 1 godziny i 45 minut. Wskazana ilość czasu przeznaczanego na gry przewyższa ilość czasu wykorzystywanego na inne formy spędzania czasu wolnego, np.: podejmowanie aktywności fizycznej, spotkanie się ze znajomymi.

Osobami, które ponoszą główną odpowiedzialność za taki stan rzeczy są rodzice, którzy niejednokrotnie sami zachęcają dzieci do korzystania z gier komputerowych.

Zmiany w zachowaniu dzieci nadmiernie korzystających z Internetu.

W związku z ilością czasu przeznaczanego przez dzieci i młodzież dokonano wyróżnienia trzech kategorii korzystania z Internetu oraz gier komputerowych:

- korzystanie o charakterze racjonalnym – jednostka przeznacza na podejmowanie aktywności w świecie wirtualnym maksymalnie 2 godziny dziennie, co praktycznie nie wpływa negatywnie na funkcjonowanie dziecka w

żadnym jego obszarze,

- korzystanie o charakterze problematycznym – jednostka przebywa w rzeczywistości wirtualnej od 2 do 4 godzin dziennie, co według analiz badawczych powoduje powstawanie niewielkich negatywnych zjawisk, np. przemęczenie, zmniejszenia więzi towarzyskich, senność,

- korzystanie o charakterze destrukcyjnym – jednostka przeznacza na przebywanie w rzeczywistości wirtualnej powyżej 4 godzin na dobę, zaś negatywne takie aktywności są widoczne we wszystkich najważniejszych obszarach aktywności dziecka, począwszy od sfery fizycznej, aż po obszar psychiczny i emocjonalny.

Zatem uznaje się, że najważniejszym elementem warunkującym oddziaływanie Internetu i gier komputerowych na dziecko jest ilość czasu przeznaczanego na tego rodzaju aktywność. Drugim istotnym czynnikiem, który decyduje o występowaniu jakichkolwiek konsekwencji z przebywania dziecka w rzeczywistości wirtualnej, jest rodzaj podejmowanej aktywności, czyli kategoria gier komputerowych i stron internetowych. Większość dzieci przebywających w rzeczywistości wirtualnej posiada pełny dostęp do treści tam zawartych. Zdecydowana mniejszość rodziców zwraca uwagę i podejmuje działania związane z wychowaniem dziecka w obszarze świadomego i rozsądnego użytkowania gier i sieci internetowej. Konsekwencją braku jakichkolwiek ograniczeń w korzystaniu z przestrzeni wirtualnej jest występowanie szeregu problemów, które obejmują:

- sferę fizyczną – pojawiają się problemy natury zdrowotnej i fizjologicznej, np.: wady postawy, problemy z zasypianiem i snem, brak apetytu lub nadmierne łaknienie,

- sferę psychiczną i emocjonalną – pojawienie się zachowań agresywnych, częste stosowanie wulgaryzmów, wybuchy złości, zwiększony poziom nerwowości i rozdrażnienia, trudności z kontrolowaniem negatywnych emocji, pojawianie się frustracji, – sferę społeczną – dziecko zmniejsza

aktywność społeczną, w coraz mniejszym stopniu angażuje się w kształtowanie relacji interpersonalnych w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

Uzależnienie od Internetu i gier komputerowych.

Jedną z częściej występujących form uzależnienia wśród młodych osób jest uzależnienie od internetu i gier. Najbardziej charakterystycznym elementem tej formy uzależnienia jest nadmierne, długotrwałe i bardzo częste korzystanie z sieci internetowej. Jednostka uzależniona nie potrafi kontrolować nad czasem przeznaczanym na przeglądanie stron internetowych, co jest realizowane przy każdej możliwej okoliczności. Konsekwencjami uzależnienia wśród dzieci i młodzieży są: zdecydowane pogorszenie wyników w nauce, znaczne problemy z koncentracją, chroniczne zmęczenie, osłabienie relacji z członkami rodziny oraz rówieśnikami, zaniedbywanie realizacji obowiązków domowych.

Zalecenia: Najbardziej optymalnym rozwiązaniem w obszarze uchronienia jednostki przed uzależnieniem się od Internetu i gier komputerowych jest racjonalne korzystanie z tego rodzaju rozrywki, kontrola rodzicielska treści oraz spędzanie czasu z dzieckiem.

Bibliografia:

- Augustynek, A., Haber. L. (2003). Psychologiczne aspekty korzystania z Internetu. Formowanie się społeczności informacyjnej. Kraków: Tekst-Graf.
- Chocholska, P., Osipczuk, A. (2009). Uzależnienie od komputera i Internetu u dzieci i młodzieży. Warszawa: Hachette Polska.
- Dhanjani, N., Clarke, J. (2005). Bezpieczeństwo sieci. Warszawa: Helion.
- Dziak, P. (2012). Bezpieczne korzystanie z Internetu. Kraków: WIEDZA I PRAKTYKA.
- Gałuszka, D. (2016). Relacja dziecko-rodzic w perspektywie gry komputerowej. Wyniki badania nad obecnością gier wideo w rodzinie.
- Griffiths, M. (2010). Gry i hazard. Uzależnienia dzieci w okresie dorastania. Gdańsk: GPW
- Surduk, A. (2008). Edukacyjna funkcja gier w dobie cywilizacji zabawy „Homo Communicativus”